

Mäntylän Ryhmäkodin omavalvonnan seurantaraportti 9-12/2024

Laadun tarkkailu on jatkuvaa ja useita työkaluja hyödyntävää. Se, että samat ilmiöt nousevat useammalla menetelmällä kertoo laadun seurannan onnistumisesta. Seuraavassa kuvataan eri menetelmin tehtyjä havaintoja ja mahdollisia kehittämiskohteita:

Asiakaskokemus

2/2024 tehdyssä asiakaskokemuksen mittauksessa nousi kehittämiskohteeksi asiakkaiden osallisuus. Osallisuuden parantamiseksi Mäntylässä perustettiin erilaisia toimintaryhmiä, Erikoisjoukkoja, mm. sisustamiseen, puutarhanhoitoon ja viriketoimintaan liittyen, joihin asiakkaat ilmoittautuivat. Asiakkaat pääsivät toteuttamaan ko. ryhmän mukana esimerkiksi kesäkukkien hankintaa, vaihtamaan verhoja ja suunnittelemaan Mäntylän viriketoimintaa. Erikoisjoukot ja Mäntylän tunnettu Touhuntutupa ovat asiakkaiden tarpeiden muuttuessa hiljalleen hiipuneet, eikä osallistujia ole suunniteltuun aikaan paikalla. Toiminnasta ei kuitenkaan luovuta vaan pohditaan sitä asiakkaiden tarpeista lähtien uudelleen. Asiakkaita kuullaan ja mielipiteet huomioidaan toimintojen suunnittelussa. Vuoden 2024 seuraavissa asiakaskokemusmittauksissa (toukokuu ja syyskuu) seurasimme erityisesti osallisuuden kokemusta ja havaitsimme, että tehdyillä toimenpiteillä on ollut vaikutusta.

Läheisten kokemus Mäntylän tuottamasta palvelusta on mitattu lokakuussa 2024 ja tulos on loistava. Kysyttäessä suosittelevatko he palveluitamme, vastaus oli 9,3 (0-10). Syksyllä kutsuimme läheiset keskustelemaan omavalvonnasta ja vaihtamaan kuulumisia. Tilaisuus oli onnistunut ja päätimme ottaa vastaavanlaisen tilaisuuden järjestämisen tavaksi. Pyrimme pitämään läheiset aktiivisena osana Mäntylän arkea ja sitä tukien mm. lähetämme kuukausittain kuulumiskirjeen yksikön toiminnasta.

Ohjaus- ja valvontakäynnit

Seurantajaksolla ei ole ollut ohjaus- ja valvontakäyntejä, mutta yhteistyötapaaminen Lapin hyvinvointialueen kanssa joulukuussa 2024. Keskustelimme vammaisten asumispalveluiden tilaamisesta ja tuottamisesta sekä kirkastimme yhteistyön toimintamalleja.

Poikkeamat

Lääkehoito on teema, jonka seuranta on erityisen tarkkaa ja on ollut pinnalla myös syksyllä 2024. Havaintoja riskeistä ja poikkeamista on tehty poikkeamailmoituksista ja säännöllisissä tarkastuksissa. Kehittämistoimenpiteenä henkilöstö kertasi lääkehoidon teoriaopinnoista erityisesti riskien tunnistamisen ja lääkehoidon vaikuttavuuden arvioinnin ja tarkensimme toimintamallia tarkastuksiin liittyen.

Asiakastyön laatuongelmista kohonneena näyttäytyy asiakkaiden kaatumiset, mutta syyt ovat asiakaskohtaisesti tiedossa ja niihin on vaikea vaikuttaa ilman, että kajotaan asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämiseen. Kaatumisen seuraukset voivat kuitenkin olla vakavat ja tästä syystä seuraamme tilannetta aktiivisesti ja lisäämme esimerkiksi apuvälineitä liikkumiseen ja tapaturmien ennaltaehkäisyyn. Kaatumisten hiljalleen kohonneet määrät näkyvät myös yksikkökohtaisessa RAI-palautteessa.

Itsearviointit/Sisäinen auditointi

Humanan laatutiimi teki auditointi käynnin Mäntylään syyskuussa 2024. Keskustelimme erityisesti Humanan vammaispalveluiden ydinprosessista, sen laadusta ja laatuerojen raportoinnista. Myös omaohjaajatyöskentely liittyy vahvasti prosessin sisään. Asiakasprosessin kirkastaminen ja kuvaaminen ja omaohjaajatehtävien sisällyttäminen siihen on kehittämiskohteemme. Mäntylän henkilökunta tekee täsmällisesti poikkeamailmoitukset lääkehoidosta ja esimerkiksi asiakkaiden tapaturmista, mutta esimerkiksi poikkeamat asiakasprosessin toteutumisessa ja kehittämisideat jää vielä raportoimatta. Näitä teemoja käsitelimme lokakuussa 2024 henkilöstön kehittämis- ja työhyvinvointi päivänä. Humanan vammaispalvelut rakentaa omaa konseptia, joka tulee antamaan suuntaviivoja Mäntylän omaan kehittämistyöhön.

Mäntylässä on aiemmin luotu useita erillisiä kehittämissuunnitelmia ja niiden seuranta on irrallisuuden vuoksi ollut puutteellista. Se ei tarkoita, etteikö toimenpiteitä olisi tehty tai vaikuttavuutta arvioitu, vaan niistä raportointi on ollut ontuvaa. Syksystä 2024 eteenpäin kaikki kehittäminen kuvataan seurantaraporttiin omavalvontasuunnitelman yhteyteen, siihen saimme ohjausta auditoinnissa. Omavalvonnan kehittäminen sujuvaksi arjen työkaluksi onkin yksi kehittämiskohde Mäntylän Ryhmäkodin toiminnassa.

Joulukuussa olemme tehneet itsearviointin lääkehoidosta. Totesimme, että toimintatavat ovat asianmukaisia. Tulemme 2025 alkuvuodesta päivittämään lääkehoitosuunnitelman ja siihen kirjataan tarkemmin PKV-lääkkeiden säilytyksestä ja poistamisen käytännöistä. Paikallisten toimintatapojen rakentamiseen saamme moniammatillista tukea Lapin hyvinvointialueelta ja yhteistyöapteekilta. Lapin hyvinvointialueella aloitettu omalääkärikäytäntö ei toistaiseksi ole tuonut toivottua muutosta asiakkaiden kokonaislääkityksen tarkasteluun, mutta suunta on hyvä.

Henkilöstö

Lokakuussa 2024 Humana teetti henkilöstökokemus mittauksen. Mäntylän henkilöstön tyytyväisyysindeksi (NMI) oli 83% johon voimme olla tyytyväisiä. Siinä vahvuuksiksi nousi työn merkityksellisyys, arvojen mukainen työskentely, työssä vaadittavan tiedon ja ohjauksen saavutettavuus ja roolien ja vastuiden selkeys. Erityisesti kehitettävää on palautteen antamisesta työstä niin kollegoilta kuin esihenkilöltä ja liiketoiminta-alueen johtoryhmän tiedottamisessa. Näin ollen kehittämistoimenpiteet kohdistuvat johtamiseen ja palautteen antamiseen.

Joulukuusta 2024 alkaen esihenkilö on tuonut johtoryhmässä käsitellyt aiheet selkeämmin henkilöstön palavereihin, se avaa liiketoiminnan tavoitteita ja kehittämisen suuntia henkilöstölle. Palautteen antoon ja toistemme huomioimiseen otamme käyttöön äänestyslaatikon ja vastuuvartti-keskustelut. Humanan uudistuneet kehitys- ja tavoitekeskustelut tukevat kehittämistyötä.

Lääkehoitokoulutusten lisäksi Mäntylän henkilöstö osallistui syksyllä 2024 Humanan järjestämään koulutukseen itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta. Koulutus sisälsi sekä peruskoulutuksen, että vammaispalveluille suunnatuun osion, joka painottuu rajoitustoimenpiteiden käytänteisiin ja keinoihin, joilla niiltä vältytään.

Mäntylän henkilökunta on aktiivisesti hyödyntänyt Lapin hyvinvointialueen toteuttamia nepsy-kahviloita neuropsykiatrisen osaamisen vahvistamiseen. Lyhyet tietoisuuskortit eri teemoista ovat herättäneet kiinnostusta ja keskustelua kuinka henkilökunta voi ottaa haasteet huomioon kohtaamisissa ja ohjauksessa. Yksi ohjaaja tuli valituksi Humanan neuropsykiatrisen valmentaja-koulutukseen, koulutus on alkanut elokuussa 2024.

RAI-arviointi

RAI-toimintakyvyn arviointi on tehty kaikille asiakkaille ja vuosikellon omaisesti niiden tekeminen jakaantuu tasaisesti ympäri vuoden. Vuoden 2024 alusta aloitettu henkilökunnan kuukausittainen RAI-Möröstä Vahvuudeksi -tuokio on vahvistanut RAI-osaamista Mäntylässä myös seurantajaksolla.

Marraskuussa 2024 siirryimme käyttämään RAIssoft-ohjelmistoa. RAIssoft tukee kehittämistyötä, jonka tavoitteena on, ettei RAI ole perustyöstä erillinen, vaan on luonteva osa asiakastyön dokumentointia ja havainnointia.

THL:n RAI-palautteista viimeisin käytössä oleva tieto on syksyn 2023 ajalta (THL RAI-ID palaute 2/2023). Sen jälkeen Mäntylän asiakkaissa on tapahtunut muutoksia, eikä tieto ole enää kokonaisuutena ehyttä.

RAIsoft:n raportin kuvastaa suuntaa kuinka Mäntylän asiakkaista yhä useampi tarvitsee runsaasti apua ja palvelua arjessaan. Tähän vaikuttaa mm. asiakkaiden korkea keski-ikä, joka heikentää kognitiota ja itsenäistä liikkumista. Avun tarvetta esiintyy niin arkisuoriutumisen kuin välineellisissä arkitoiminnoissa.

Mäntylässä asiakkaiden osallistuminen sosiaalisen toimintaan RISE-mittarilla kuvattuna on runsasta. Asteikolla 0-6 Mäntylän luku on 5. Tuloksesta voidaan päätellä, että vaikka asiakkaiden toimintakyky, tuen tarpeet ja kiinnostuksen kohteet ovat vuosien saatossa muuttuneet, olemme pystyneet mukauttamaan kodin tarjoamia virikkeitä ja toimintoja heidän tarpeisiinsa. Koko Suomen vastaava luku on 3,9 (2023).

Asiakkaiden runsas osallisuus näkyy kaikilla osallisuutta kuvaavilla mittareilla. Asiakkaat osallistuvat omaan RAI-arviointiinsa, he kokevat, että heillä on elämässään luotettava henkilö, he tuovat ilmi omia muutostoiveitaan ja osaavat kuvata mielialaansa. Asiakkaat saavat äänensä kuuluviin ja osaavat tuettuna luoda omia tavoitteita, mutta yksi kehittämiskohteemme on varmistaa ilmaistun toiveen tai tavoitteen siirtyminen toteutukseen tai asiakkaan kuntoutustavoitteisiin.

Mäntylän asiakkaista 83%:lla on perhe tai muu läheinen osallistunut RAI-arviointiin. Olemme tähän todella tyytyväisiä ja pyrimme pitämään tason luomalla heille luontevan mahdollisuuden osallistumiseen.

Mielialan lasku ja masennusepäily Mäntylässä on hieman korkeampi kuin koko Suomen, mutta muutosta vuoden takaiseen on tapahtunut positiivisesti. Heikko mieliala ei näyttäydy sosiaalisena vetäytymisenä, eikä haastavana käyttäytymisenä. Lukua voi selittää toimintakyvyn lasku ikääntymisen myötä ja mielenkiinnon kohteiden muuttuminen.

Omaavonnan seurannasta noussut kehittäminen

Henkilökunnan lisäkoulutukset tuovat aina uutta tietoa, ideoita, muokkaa asenteita ja käytänteitä. Vahva ammatillinen osaaminen tuottaa sujuvaa ja joustavaa työskentelyä asiakkaiden hyväksi. Osaava henkilökunta uskaltaa kokeilla uutta, kyseenalaistaa toimintatapoja ja kantaa vastuunsa.

RAI-työn kehittäminen on tuonut uusia mahdollisuuksia asiakastyön dokumentointiin ja seurantaan sekä laadun varmistamiseen. Asiakkaan toimintakyvyn kuvautuminen visuaalisesti auttaa tiedon hyödyntämisessä.

Muut asiat

Mäntylässä on kolme asiakaspaikkaa vapaana ja se vaikuttaa henkilökunnan sijoitteluun.